

Szöllősi-Nagy András

Szöllősi-Nagy András professzor a *Budapesti Műszaki Egyetemen (BME)* 1972-ben szerez építőmérnöki diplomát vízépítőmérnöki szakon. Diplomamunkáját a lineáris hidrológiai rendszerek identifikációja témában írta. 1979-ben summa cum laude egyetemi doktori fokozatot, *Dr. Techn.*, (hidrológia és matematikai statisztika) nyer hidrológiai idősorok spektrális elemzéséből, később kandidátusi fokozatot szerez az MTA-n, majd *PhD* fokozatot a BME-n. 1991-ben a Magyar Tudományos Akadémia doktora lett (*DSc*) új struktúrált sztochasztikus real-time lefolyáselőrejelző modellek elméletének kidolgozásával. Ugyanabban az évben habilitál, *Dr. Habil.*, a BME-én. 1992-től címzetes-, majd 1994-től rendes egyetemi tanár ugyanott. 2009 és 2015 között a sztochasztikus hidrológia professzora az *UNESCO-IHE Institute for Water Education*, illetve a *TU Delft*-en. Az *Óbudai Egyetem* címzetes egyetemi tanára (2013). 2010-től a pekingi *Normal University Beijing* vendégprofesszora. A *Debreceni Egyetem* Honoris Causa doktora (2015). A *Magyar Mérnök Akadémia* tagja (2015).

Szöllősi-Nagy 1972-ben kerül a VITUKI Rendszerhidrológiai Osztályra. 1974 és 1976 között az *International Institute for Applied Systems Analysis* (IIASA, Laxenburg, Ausztria) kutatójaként dolgozik. Munkássága során fő kutatási területei a hidrológiai rendszerek elméletének kidolgozása, hidrológiai idősorelemzés, a medebeli lefolyás sztochasztikus-dinamikus modellezése, valós idejű előrejelzés és a rekurzív algoritmusokon alapuló folyamatirányítás voltak. 1976-ban Olaszországban dolgozott az *IBM Italy*-nál az Arno folyó real-time előrejelző rendszerének kifejlesztésén. 1981-ben Svédországban a *Luleå Egyetemen* vendégprofesszor, ahol sztochasztikus dinamikus hidrológia rendszereket, illetve a Kalman-szűrő technikákat oktat. 1983-ban és 1984-ben számítógépes hidrológiai előrejelzések elméletét és gyakorlatát tanít az *Asian Institute of Technology*-n (AIT), Bangkokban. Ezen időszak alatt ENSz szakértőként konzultál vízügyi előrejelzések terén Bangladesben, Thaiföldön és Indonéziában. Emellett rendszeresen tartott posztgraduális kurzusokat hidrológiai modellezésről az UNESCO tanfolyamain Budapesten, Belgrádban, Moszkvában és Delftben, valamint hidrológiai statisztikát tanított az ELTE-n. 1985 és 1989 között reguláris vendégprofesszor a kanadai *Waterloo Egyetem* rendszerelméleti tanszékén. 1985 és 1989 között a VITUKI (tudományos) főigazgató-helyettese. Az általa kidolgozott diszkrét lineáris kaszkádmódellet (DLCM) számos ország hidrológiai előrejelző szolgálata alkalmazza operatív körülmények között, így a magyar *Országos Vízjelző*

Szolgálat is napi előrejelzési munkájában. 1989-ben nevezi ki az UNESCO főigazgatója a párizsi székhelyű vízügyi tudományok osztálya (Water Science Division) igazgatójává és egyben az UNESCO kormányközi Nemzetközi Hidrológiai Programjának (IHP: *International Hydrological Programme*) vezetőjévé. Ezt a funkciót húsz éven át tölti be. A tízes években az UNESCO tudományos főigazgatóhelyettesi pozícióját is betölti Párizsban. Ezzel párhuzamosan pár évig a környezeti programok (MaB, IHP, IOC, IGCP) koordinátori funkcióját is ellátja. 2009-ben az UNESCO főigazgatója a Delftben, Hollandiában, székelő UNESCO-IHE Institute for Water Education rektorává nevezi ki.

Szöllősi-Nagy alapító tagja a *World Water Council*-nak (WWC). Kulcsszerepe volt a Világtanács által szervezett Víz Világ Fórum (*World Water Forum*) sorozat létrehozásában. Alapítástól, a 90-es évek közepétől hat cikluson keresztül választott tagja a WWC kormányzó tanácsának. Szintén tagja volt a *Global Water Partnership* irányító testületének, valamint elnökölte WWC publikációs bizottságát. Ez utóbbi minőségében indította útjára az Elsevier kiadóval az *International Journal of Water Policy* szaklapot. Az elmúlt három Víz Világ Fórum során a politikai ügyekért felelős bizottság és a miniszteri konferenciák társelnöke volt. A legrégebben szolgáló választott tagja a WWC igazgatótanácsának, a megelőző három ciklus során tagja az igazgató tanács szűk körű *Bureau*-jának. Tagja volt továbbá a 2012 márciusában, Marseille-ben tartott 6. Víz Világfórum, ill. a Daegu-i 7. Világfórum Nemzetközi Fórum Bizottságának. Tagja, illetve elnöke volt a UN-Waternek. 2015-ben a WWC Közgyűlése további három évre a Council kormányzójává választja.

1986 és 1989 között az *International Journal of Stochastic Hydrology and Hydraulics*-nak (Springer) (alapító) szerkesztője, valamint a magyar *Hidrológiai Közöny* főszerkesztője. Az alábbi tudományos folyóiratok szerkesztőbizottságának volt ill. jelenleg is tagja: *Vízügyi Közlemények*, *Water Resources Management* (Reidel), *Environmental Systems*, *International Journal of Water Policy* (IWA Publishing), *International Journal on Landslides* (Springer), *Encyclopedia of Life Support Systems* (EOLSS). Emellett a következő szervezetekben töltött be vezető tisztségeket: *International Association of Hydrological Sciences* (IAHS), *International Association for Hydraulic Research* (IAHR), *International Water Resources Association* (IWRA) és az *International Federation of Information Processing* (IFIP). Tagja a *Stockholm Environmental Institute* (SEI), a *Holland Delta Alliance*, valamint a *Prince Sultan Bin Abdulaziz International Water Prize* felügyelő/kormányzó bizottságainak (Board). 2014-ben végleg hazatér Magyarországra. Az MTA Vízgazdálkodástudományi Bizottságának, valamint az OVF Vízügyi Tudományos Tanácsának tagja, az MTA Víz tudományi és Környezeti ad-hoc Bizottságának elnöke. A Magyar Hidrológiai Társaság 2015. évi Közgyűlésén a *Hidrológiai Közöny* Szerkesztőbizottságának elnökéül választják. 2016 elejétől az *Institute of Advanced Studies Kőszeg* (iASK) intézményben fellow és kutatási igazgató.

Szöllősi-Nagy az alábbi tiszteletbeli szakmai pozíciókat/kitüntetések kaptak: az *American Water Resources Association* tiszteleti tagja; IWRA *Ven-Te-Chow Lecturer* (1994); *Chester C. Kiesel Lecturer* (1999), University of Arizona, Tucson, US; *Hydrology Days Award* (2004), Colorado State University, Fort Collins, US; 2008 *Tsinghua Global Vision Lecturer*, Tsinghua University, Peking; *Walter Bean Professor* a University of Waterloo-n, Kanada (2009). 2005-ben megkapta a *Distinguished Associate Award of the International Association of Hydrogeologists*-t (IAH). 2008-ban megválasztották a *World Academy of Arts and Sciences* (WAAS) tagjának. A Japán Mérnöktársaság

(*Japan Society of Civil Engineers*) *International Award* kitüntetettje (2009). 2011-ben a *Dooge Award of IWHA*-t és a *Prince Albert II of Monaco Award* díját kapta meg víztudományok területén. 2012-ben a *Water Visionary Distinguished Service Award* díjat kapta az USA-beli WET Foundation-tól. *Magyar Hidrológiai Társaság Pro Aqua* díja. A *Magyar Mérnöki Kamara* tiszteletbeli tagja (2009). Állami kitüntetései: *Árvízvédelmi Emlékérem* (1970), *Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikereszt* (2009), *Magyar Érdemrend Középkeresztje* (polgári tagozat), 2014.